

Ärende: VN/10343/2024

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till skärgårdslagen

Lausunnonantajan lausunto

Sammanfattning av era kommentarer för att utarbeta ett sammandrag av utlåtandena

SFP i Egentliga Finland förhåller sig positiv till att ramlagen uppdateras eftersom skärgården idag ser väldigt annorlunda ut än då nuvarande lag skrevs. Det är positivt att syftet med lagen tydliggörs och att skärgårdens särdrag tydligare ska beaktas i beslut. Vi fäster speciellt uppmärksamhet vid att förbindelsebåtstrafiken även framöver ska fungera på jämlika villkor för de fastbosatta i skärgården och att den faktiska serviceproduktionen beaktas gällande skärgården. Digitala lösningar kan i vissa fall underlätta men får inte utesluta service på ort och ställe, i all typ av skärgård – även i skärgård utan fast vägförbindelse.

Avgörande för att serviceproduktionen även framöver ska fungera i skärgården och att skärgårdens särdrag och de språkliga rättigheterna beaktas då servicebehovet utvecklas och planeras är att de faktiska skärgårdsförhållandena tas i beaktande då en statsandelsreform någon gång framöver kommer att göras.

Era kommentarer om 1-2 § och motiveringen till dem

SFP i Egentliga Finland understöder lagutkastet första paragraf men betonar att formuleringen om att skapa behövliga förutsättningar för att bo i skärgården kan vara för vag. En förutsättning för att hålla skärgården levande är att möjligheten till att bo och leva i skärgården ständigt utvecklas. Därav betonar vi att syftet borde vara att stärka livskraften, möjliggöra boende och utveckla skärgården.

Lagutkastets andra paragraf är mycket välkommen med att ta fasta på bättre samordning och att olika ministerier ska vara medvetna om skärgårdens särdrag inom sitt ansvarsområde. Det blir dock öppet hur samordningen sker i praktiken. Utan exempel eller tydliga anvisningar i hur uppföljningen ska ske finns risken att paragrafen saknar genomslagskraft.

Era kommentarer om 3-6 § och motiveringen till dem

SFP i Egentliga Finland ser positivt på att säsongsboende beaktas i paragraf 5. Belastningen på ställen med stark multilokalitet varierar stort mellan olika säsonger och för att serviceproduktionen ska kunna motsvara det verkliga behovet är det av stor betydelse att även beakta säsongsboende. Det gäller serviceproduktionen överlag inte enbart för välfärdsområdenas service.

Avgörande för att serviceproduktionen även framöver ska fungera i skärgården och att skärgårdens särdrag och de språkliga rättigheterna beaktas då servicebehovet utvecklas och planeras är att de faktiska skärgårdsförhållandena tas i beaktande då en statsandelsreform någon gång framöver kommer att göras.

SFP i Egentliga Finland vill betona att formuleringen i paragraf 6 "Kommuner och välfärdsområden ska med beaktande av skärgårdens särdrag se till att fast bosatta skärgårdsinvånare har tillgång till service." kan bli öppen för tolkning. Tillgången till service kan inte få leda till att enbart digital service är tillgänglig och att servicebehovet på det sättet ses uppfyllt. Digital service kan i många fall vara ett fungerande alternativ men får inte utesluta service fysiskt på plats även i all typ av skärgård. Tillgången till service ska vara jämlik, men ändå ta i beaktande att barn och äldre personer i större grad är beroende av den fysiska servicen på plats.

Era kommentarer om 7-8 § och motiveringen till dem

Formuleringen i lagutkastets paragraf 7 skapar en viss oro gällande förbindelsebåtstrafiken och att den tillhandahålls avgiftsfritt eller till skäligt pris. SFP i Egentliga Finland betonar att ett eventuellt skäligt pris ska kunna jämföras med kollektiv trafik på fastlandet eller andra liknande fall. Som det även i paragrafen framstår är den här trafiken absolut nödvändig för den stadigvarande bosättningen och eventuella oskäligen priser skulle inte uppfylla lagens syfte om att stärka livskraften. Eftersom förbindelsebåtstrafiken är en förutsättning för många att bo och verka i skärgården ser vi det som ytterst viktigt att Kommunikationsministeriet vid eventuella bestämmelser om avgifter enligt förordning hör och beaktar dem som beslutet verkligen berör. Därav föreslår vi att det i paragrafen förtydligas om hörande av t.ex. Skärgårdsdelegationen.

Paragraf 8 om beredskapsskyldighet är en välkommen ändring som är högaktuell i dagens läge. SFP i Egentliga Finland betonar att den föreslagna ändringen inte för serviceproducenterna inom förbindelsebåtstrafiken får uppstå oskäligen kostnader som påverkar servicenivån negativt.

Era kommentarer om 9-10 § och motiveringen till dem

Understöder förslaget, men betonar att det behöver fästas uppmärksamhet vid hur paragrafen förverkligas i praktiken.

Era kommentarer om 11-12 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 13-14 § och motiveringen till dem

Förslaget i paragraf 13 understöds varmt. Det är en positiv utveckling att en rapport enligt förslaget skulle behandlas i riksdagen åtminstone en gång per valperiod och är samtidigt en mekanism av många för att följa upp hur de olika ministerierna förverkligar ramlagens syfte inom sitt eget ansvarsområde.

Era kommentarer om konsekvenser (kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser)

-

Era kommentarer om allmänna motiveringarna (kapitlen 1-12, bortsett från kapitlen 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Era kommentarer om utkastet till statsrådets förordning om skärgårdsdelegationen

Under specialmotiveringar, paragraf 1 står det fel ministerium i den svenska versionen. "Om en medlem eller en ersättare avgår före mandatperiodens utgång, utser arbets- och näringsministeriet på framställning av riksdagspartiet en ny medlem eller ersättare i dennes ställe för den återstående mandatperioden." I enlighet med den finska versionen ska det här vara jord- och skogsbruksministeriet.

SFP i Egentliga Finland understöder förslaget till förordning men betonar att sammansättningen av medlemmarna måste avspegla skärgårdsområdena. Det måste beaktas då partierna ger in sina förslag till medlemmar.

Kippola Tommi
Svenska folkpartiet i Egentliga Finland rf